

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) ten behoeve van migrantenvrijwilligersorganisaties in Noord-Brabant

Algemeen

Sinds januari 2007 is de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) van kracht. Deze wet geeft aan gemeentes taken en bevoegdheden om de participatie van iedereen in de samenleving te bevorderen. De Wmo en haar werking is voor velen nog steeds niet geheel duidelijk. Voor vrijwilligersorganisaties van migranten al helemaal niet. Dat bleek op de bijeenkomst over de Wmo die Palet voor hen op 11 november 2006 heeft georganiseerd. De bijeenkomst vond plaats ongeveer twee maanden voor de inwerkingtreding van de wet op 1 januari 2007. Er is ondertussen in de praktijk heel veel gebeurd. Omdat ervan wordt uitgegaan dat de behoefte aan informatie over (de werking van) de Wmo onder migrantenvrijwilligersorganisaties nog bestaat, trachten wij hieronder kort samen te vatten welke zaken naar ons idee voor hen als eerste oriëntatie van belang kunnen zijn. Het is goed dat migrantenvrijwilligersorganisaties kennis nemen van wat hieronder volgt. Kennis van het doel, de betekenis van de Wmo voor burgers en de rol en taken van de gemeente daarin stelt vrijwilligersorganisaties beter in staat hun eigen rol daarin te bepalen.

Doel van de Wmo

Het maatschappelijke doel van de Wmo is: meedoen. Meedoen van álle burgers aan álle facetten van de samenleving, al of niet geholpen door vrienden, familie of bekenden. Dat is de onderlinge betrokkenheid tussen mensen. En als dat niet kan, is er ondersteuning vanuit de gemeente. Het eindperspectief van de Wmo is een samenhangend lokaal beleid op het gebied van de maatschappelijke ondersteuning en op aanpalende terreinen. Voor mensen die langdurige, zware zorg nodig hebben is en blijft er de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ).

Betekenis voor burgers

Met ingang van de Wmo komt er meer samenhang in de ondersteuning voor de burger. Zo kan iedereen bij één loket terecht met vragen over ondersteuning. Bovendien betreft de gemeente de burgers bij het ontwikkelen van het gemeentelijke Wmo-beleid. Dat maakt ondersteuning op maat mogelijk. Veel gemeentes hebben inmiddels een Wmo-beleidsplan voor 4 jaar vastgesteld. De meeste gemeentes hebben hun Wmo-beleidsplan en andere relevante Wmo-documenten op hun website geplaatst.

Betekenis voor gemeentes

Met de invoering van de Wmo krijgen gemeentes meer verantwoordelijkheden voor een groot aantal diensten. Dit betekent dat gemeentes alle diensten goed op elkaar moeten afstemmen. De verandering in de sturingsfilosofie houdt in dat gemeentes straks verantwoording moeten afleggen aan hun eigen inwoners in plaats van aan het rijk. Het wordt dus belangrijk dat gemeentes alle partijen goed betrekken bij het ontwikkelen van het beleid.

Verantwoording

Gemeentes moeten straks verantwoording afleggen aan de eigen inwoners. Daarvoor is een aantal kaders opgesteld waar de gemeente beleid op moet formuleren. Deze kaders worden de prestatievelden genoemd. De wet noemt negen prestatievelden. Van deze negen prestatievelden zijn er vijf die voor (migranten)vrijwilligersorganisaties interessant zijn. De vijf gaan onder meer over de volgende zaken:

1. Sociale samenhang in en leefbaarheid van wijken en buurten
2. Ondersteuning aan risicjongeren en hun ouders
3. Het bieden van informatie, advies en cliëntondersteuning
4. Mantelzorgers en vrijwilligers
5. Er voor zorgen dat mensen met een beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem zo goed mogelijk worden geholpen

Deze prestatievelden bestrijken de belangrijkste gebieden waarin migrantenvrijwilligers(-organisaties) actief zijn, namelijk belangenbehartiging en participatie.

1. Belangenbehartiging

Migrantenorganisaties als belangenbehartigers van hun achterban dienen zich gesprekspartner bij de gemeente te maken en goed te weten wat de behoeften van hun achterban zijn. Deze behoeften kunnen zij via algemene belangenorganisaties zoals de 'cliëntenraad' bij de gemeente kenbaar maken. Zodoende kunnen migrantenorganisaties in het kader van de Wmo de stem van hun achterban bij de gemeente laten doorklinken. Deelname aan de cliëntenraad is dus een goede zaak. Informatie over de cliëntenraad en hoe men daaraan kan deelnemen, kan verkregen worden bij het Wmo-loket van de eigen gemeente.

2. Participatie

Men zegt/schrijft vaak dat de Wmo een participatiewet is. Dat wil zeggen dat een ieder in de samenleving daaraan zo zelfstandig mogelijk moet kunnen deelnemen ("Meedoen van alle burgers aan alle facetten van de samenleving, al of niet geholpen door vrienden, familie of bekenden"). Wanneer dit niet kan, dan moet men op steun van anderen, zoals familie, vrienden en kennissen kunnen rekenen.

Vrijwilligersorganisaties kunnen ondersteuning krijgen als zij bijvoorbeeld activiteiten/projecten uitvoeren die kunnen voorkomen dat probleemjongeren in het criminele circuit terecht komen (zie prestatieveld 2.). Maar ook het organiseren van activiteiten op buurt- of wijkniveau door vrijwilligersorganisaties of deelname daaraan (prestatieveld 1.) kan door de gemeente ondersteund worden. Dit is allemaal op

collectief niveau.

Op individueel niveau gaat het over ondersteuning door de gemeente aan iemand die belangeloos langdurige verzorging van een familielid, vriend of kennis op zich neemt. In dit geval wordt gesproken van mantelzorg. Degene die belangeloos de langdurige zorg van een ander op zich neemt heet mantelzorger. Migranten doen veelal aan mantelzorg. Voor hen belangrijk te weten waar en waarvoor zij voor ondersteuning terecht kunnen. Ook hier kunnen migranten-vrijwilligersorganisaties een rol van betekenis spelen. Zij kunnen namelijk voor hun achterban voorlichting over mantelzorg organiseren.

Voor specifieke vragen en/of informatie over de Wmo kan men terecht op de website van de eigen gemeente of een bezoek brengen aan het gemeentelijke Wmo-loket van de betreffende gemeente. Voor meer algemene informatie kan men terecht op de landelijke website www.rechttopwmo.nl